

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ ไทยรัฐ

ฉบับวันศุกร์ที่ 9 เมษายน พ.ศ.2564

ส่องท่าทีไทยต่อเมียนมา ชี้ชะตาเหตุเพื่อโลกจดจำ

ผ่านพ้นมาสองเดือนกว่าแล้ว “กองทัพเมียนมาทำรัฐประหาร” ยึดอำนาจจาก “รัฐบาลพลเรือนที่มาจากการเลือกตั้ง” จุดชนวนประชาชนออกมาต่อต้านประท้วงทวงคืนประชาธิปไตย ที่ต้องเผชิญหน้า “กองกำลังฝ่ายความมั่นคง” เข้ามาปฏิบัติการปราบปรามผู้ชุมนุมอย่างหนัก โดยเฉพาะเหตุการณ์ใน “วันเฉลิมฉลองครบรอบ 76 ปี กองทัพเมียนมา” ที่มีรายงานว่า “ผู้ชุมนุมเสียชีวิต” จากการปราบปรามการชุมนุมอย่างน้อย 114 ศพ นับเป็นการนองเลือดครั้งใหญ่ที่สุดตั้งแต่กองทัพเมียนมาก่อรัฐประหารยึดอำนาจมานี้ คาดว่ามีผู้ประท้วงเสียชีวิตสะสมไม่เป็นที่ทราบมากกว่า 538 คนทั่วประเทศด้วยซ้ำ

ซ้ำร้ายยังส่งเครื่องบินรบเข้าโจมตีทางอากาศถล่มฐานที่ตั้งกองกำลังกะเหรี่ยง และส่งกำลังทหารหลายพันนายเข้าประชิดปิดล้อมทุกด้าน ส่งผลให้ “พลเรือนกะเหรี่ยงหลายพันคน” ต้องอพยพหนีตายข้ามมาชายแดนไทย เพื่อขอหนีภัยการสู้รบ ด้าน ต.แม่สามแลบ อ.สบเมย จ.แม่ฮ่องสอน ต่อเนื่อง ทำให้ “ผู้นำทหารประเทศตะวันตก” ประณามเจ้าหน้าที่รักษาความมั่นคงเมียนมา ระบุว่า กองทัพที่ชำนาญต้องปฏิบัติตามมาตรฐานสากล มีความรับผิดชอบปกป้องคุ้มครอง ไม่ทำร้ายประชาชน ขอให้หยุดความรุนแรง และฟื้นฟูความเคารพกับความน่าเชื่อถือของประชาชนชาวเมียนมาที่สูญเสียไปจากการกระทำของกองทัพนี้ จนล่าสุด...“กองทัพเมียนมา” ประกาศหยุดยิงฝ่ายเดียว 1 เดือน ที่เริ่มตั้งแต่วันที่ 1-30 เม.ย.นี้

การใช้กำลังต่อผู้ประท้วงในเมียนมาน่าเป็นห่วงขึ้นเรื่อยๆ นี้ **ผศ.ดร.นฤมล ทับจุมพล** รอง ผอ.ฝ่ายวิจัยสถาบันเอเชียศึกษา จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย บอกว่า กองทัพเมียนมาใช้กำลังปราบปรามประชาชนไม่ใช่ครั้งแรก เพราะมีมาตั้งแต่ในปี 1988 การใช้กำลังปราบปรามนิสิต นักศึกษา ออกมาประท้วงเรียกร้องยุติระบอบเผด็จการ ต่อมาก็ใช้กำลังสลายผู้ประท้วงต่อต้านยึดอำนาจคององซาน ซูจี เช่นกัน แต่ด้วย “ยุคนี้ไม่มีสื่อออนไลน์” ทำให้ไม่มีตัวเลขผู้บาดเจ็บและเสียชีวิตแน่ชัด ต่างจากยุคนี้ “ระบบสื่อสารรวดเร็ว” เผยแพร่เหตุการณ์สู่โลกภายนอกทันที เช่นนี้จึงมีแพทย์ ข้าราชการ และประชาชน ออกมาต่อต้านรัฐประหารอย่างล้นหลาม

แม้ว่า “กองกำลังฝ่ายความมั่นคง” ใช้กำลังปราบปรามอย่างหนัก แต่ไม่ทำให้ “คนกลัวการกระทำจากฝ่ายกองทัพ” ทำให้เชื่อว่าสถานการณ์ “น่าจะรุนแรงกว่าอดีต” ที่ขยายออกไปเป็นวงกว้างกว่าเดิม สิ่งสำคัญ “ผู้คัดค้าน และกองกำลังชาติพันธุ์” ออกมาประกาศชัดเจนในการหันมาจับมือกันต่อต้านกองทัพทำรัฐประหารนี้

ในแง่นี้นับเป็นความก้าวหน้าต่อความสัมพันธ์อันดี เพราะที่ผ่านมามีเหตุ “ผู้คัดค้าน” อาศัยอยู่พื้นที่เมืองเป็นหลัก ในส่วน “กองกำลังชาติพันธุ์” มีแนวคิดประเด็นการต่อสู้

จำเพาะอีกแบบ สะท้อนให้เห็นถึงแนวคิดคนสมัยใหม่ ที่ตรงข้าม “กองทัพเมียนมา” อันมีวิธีคิดแบบเก่าในเชิงการใช้อำนาจที่เป็นโทษสำคัญ “เมื่อสิ่งใหม่ไม่ทันเกิดขึ้น สิ่งเก่าไม่ตายลง” ย่อมทำให้เกิดสถานการณ์อันเลวร้ายเสมอ แต่สิ่งกังวลไม่ยากเห็นกองเชียร์สนับสนุน “ผู้ต่อต้านมือเปล่า” มีท่อนไม้เป็นอาวุธเข้าต่อสู้กับ “กองทัพ” เพราะอาจเกิดการสูญเสียมากกว่าเดิม ดังนั้นควรมี “เวทีประนีประนอม” เพื่อหาทางออกลดการสูญเสียให้ได้

ประการต่อมาต้องเข้าใจคุณนี้ “เมียนมากำลังต่อสู้” ในบริบทโลกใกล้ชิดกัน มีการถ่ายทอดสดเหตุการณ์เรียลไทม์ “ทั่วโลก” สามารถมองเห็นผ่านบนโลกออนไลน์เสมือนอยู่สถานที่จริงด้วยซ้ำ สิ่งนี้ย่อมมีผลต่อ “สายตาชาวโลก” ออกมากดดันข่มขู่คว่ำบาตร และการประณามการใช้ความรุนแรง

มากมายตามมานี้ แล้วมีคำถามว่า “กองทัพเมียนมา” สนใจคำขู่คำประณามพร้อมปิดประเทศจริงหรือไม่ เรื่องนี้เชื่อว่า “เมียนมา” ไม่สามารถปิดประเทศอยู่เดียวตายได้เหมือนอดีตอีก และในฐานะประเทศบ้านเพื่อนใกล้ชิด “ก็ไม่อยากเห็นการปิดประเทศ หรือต้องกลายเป็นรัฐล้มเหลว” ดังที่มีหลายคนกำลังวิเคราะห์พูดกันอยู่ขณะนี้ ในลักษณะการนำ “เหตุการณ์เมียนมา” ไปเปรียบเทียบกับ “สถานการณ์ในลิเบีย” ที่มีความขัดแย้งต่อต้านอำนาจรัฐในประเทศเช่นกัน ดังนั้นคงต้องเร่งหาวิธีจัดการให้เกิดเสถียรภาพเร่งด่วน เพื่อให้คนกลางติดต่อพูดคุยในบางระดับความสัมพันธ์มากกว่าการกดดันอย่างเดียวคงไม่เพียงพอแน่นอน

โดยเฉพาะประเทศ 8 ชาติ ส่งตัวแทนเข้าร่วมพิธีสวนสนามครบรอบวันกองทัพเมียนมา เช่น รัสเซีย จีน อินเดีย ปากีสถาน บังกลาเทศ เวียดนาม ลาว และไทย ที่อาจเป็นตัวแทนเข้าไปพูดคุยอย่างไม่เป็นทางการก็ได้

เชื่อว่า...“กองทัพเมียนมา” ไม่ได้ปิดประตูตายที่จะไม่ยอมรับฟังความเห็นชาติอื่นเสียทีเดียวอย่างก่อนหน้านี้ที่มีการปิดประเทศต้องเผชิญ “พายุหมุนไซโคลนนาร์กิส” มีผู้ประสบภัยราว 2 ล้านกว่าคน และเสียชีวิต หรือสูญหายราว 1 แสนคน คราวนั้น “นานาชาติ” ต่างยื่นมือช่วยเหลือเร่งด่วน แต่ “เมียนมา” ไม่ยอมเปิดให้เข้าประเทศ

สุดท้ายมีการพูดคุยระดับความสัมพันธ์แบบไม่เป็นทางการ ทำให้ยอมเปิดประเทศ เหตุนี้ต้องใช้ “คนกลาง” เข้าเจรจาคลายวิกฤตินี้ โดยเฉพาะ “อาเซียน” ต้องมีบทบาทต่อการพูดคุยให้เกิดการประนีประนอมกันขึ้น

ประเด็น...“เรียกร้องสหประชาชาติ (ยูเอ็น) เข้าแทรกแซงเมียนมา” ด้วยการส่งกองกำลังสันติภาพนานาชาติเข้ารักษาความปลอดภัยแก่ประชาชนเมียนมา ในเรื่องนี้เป็นไปได้ยากมาก เพราะจะเข้าไปแทรกแซงได้ต้องมีลักษณะนำผู้ทำลายล้างเผ่าพันธุ์เสียก่อน ถ้าทำได้กรณี “โรฮิงจา” ก็ไม่สามารถเข้าไปแทรกแซงด้วยซ้ำ โดยเฉพาะ “กองกำลังสันติฯ” ต้องผ่านมติคณะมนตรีความมั่นคงแห่งสหประชาชาติเห็นชอบด้วย ในการนี้มีจีนและรัสเซียร่วมเป็นสมาชิกอยู่ด้วย ที่จะไม่ยอมให้กองกำลังสันติฯเข้าไปแน่นอน

อีกทั้งตอนนี้ “กองทัพเมียนมา” ใช้อาวุธทำร้ายประชาชน มีลักษณะ “กึ่งวิสามัญฆาตกรรม” จากเจ้าหน้าที่รัฐใช้กำลังเกินกว่าเหตุกับ “ผู้ชุมนุมไม่มีอาวุธ” ที่ไม่ควรมองประชาชน

ตัวเองเป็นศัตรูในประเทศ แม้ว่า “ประชาชน” ไม่เห็นด้วยกับการขึ้นมาบริหาร และ “อุดมการณ์ การเมืองเห็นต่างกัน” ยังสามารถเลือกตั้งใหม่ แต่การทำให้ “สูญเสียชีวิต” ไม่อาจฟื้นคืนได้ สิ่งนี้ ยิ่งทำให้ขาดความชอบธรรมในการบริหารประเทศด้วยซ้ำ ดังนั้น “ประชาคมโลก” ต้องเน้นกดดัน เรื่อง “สิทธิการมีชีวิตของพลเมือง” ที่ไม่สามารถทำความรุนแรงได้นี้

ย้าว่า...“กองกำลังชาติพันธุ์ร่วมกันต่อต้านนำสู่สงครามกลางเมือง” เรื่องนี้ไม่ง่ายเพราะ “กองทัพเมียนมา” มีกำลังพลกว่า 5 แสนนาย และมีอาวุธยุทโธปกรณ์เพียบพร้อมสูง ส่วน “กองกำลังชาติพันธุ์” ลงนามสัญญาหยุดยิงในปี 2015 ทำให้หยุดสู้รบมานานแล้ว ศักยภาพกำลังพล อาวุธยุทโธปกรณ์ หรือทุนทรัพย์ก็ลดน้อยตามมาด้วย

มองอีกมุม “การเกิดสงครามกลางเมือง” ย่อมเข้าหลักเกณฑ์ “สถาน-การณ์ฉุกเฉิน” ตาม รัฐธรรมนูญเมียนมาปี 2008 ที่เป็นเหตุผลความชอบธรรมให้ “กองทัพ” ขยายเวลาอยู่นานยิ่ง กว่าเดิม ดังนั้น ยืนยันว่า “ความขัดแย้งในเมียนมา” ต้องใช้หลักการหยุดคุย มุ่งเน้น “ด้าน มนุษยธรรม” เป็นหลัก เพราะ “สิทธิการมีชีวิต” สำคัญกว่าสิ่งอื่นใด เพราะรัฐธรรมนูญกำหนด ไว้ให้ประกาศ พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ คุมอำนาจไม่เกิน 1 ปี การขยาย พ.ร.ก.ฉุกเฉินฯ ต้องมีเหตุผล ชัดเจน ถ้ามีการประท้วง หรือเกิดสงครามกลางเมือง ย่อมเป็นข้ออ้างให้กองทัพอยู่ต่อได้นานขึ้น

สถานการณ์นี้...“ประเทศไทย” ต้องเน้นด้าน มนุษยธรรมในการช่วยเหลือผู้หนีร้อนมาพึ่งเย็น ลักษณะ ไม่เป็นทางการ หรือไม่ต้องประกาศสนับสนุนฝ่ายใดก็ได้ อย่างที่เคยดูแลผู้อพยพในสงครามอินโดจีน สงครามเขมรแดง แม้แต่ปี 1984 หรือปี 1990 ก็เคยช่วยเหลือชาว กะเหรี่ยงอพยพหนีภัยสงครามเข้ามาชายแดนไทยเช่นกัน จนนานาชาติยกย่องให้ “ไทยเป็นเมืองเมตตาอารี” ที่ควรรักษาสิ่งนี้โดยไม่พลัก “ผู้เดือดร้อน” กลับไปในสถานะแนวโน้มมีการใช้กำลังทางทหาร “กองทัพไทย” ต้องคำนึงถึงความปลอดภัยด้าน หลักมนุษยธรรมเช่นกัน

ด้วยการ “อนุญาตใช้พื้นที่บางส่วนชายแดนไทย-เมียนมา” เป็นที่พักชั่วคราวแบบไม่ต้อง สร้างค่ายเพิ่มเติม ทั้งไม่ต้องเสียงบประมาณดูแลผู้อพยพ เพราะมีองค์กรระหว่างประเทศพร้อม เข้ามาช่วยเหลืออยู่แล้ว

อย่าลืมว่า “ไทยไม่อาจเล่นไพ่หน้าเดียวได้” ในความขัดแย้งของประเทศเพื่อนบ้านรุนแรง เช่นนี้ ไม่อาจโลเลเกรงกลัวขัดใจเฉพาะกองทัพเมียนมาอย่างเดียวได้ เพราะ “แรงงานเมียนมา” เข้ามาอาศัยอยู่ในไทยมากกว่า 3 ล้านคน ที่รวมถึงอาจถูกประเทศอื่น “มองเราใจดำ” ไม่ยอมรับ คนหนีตายสงครามมาพักพิงชั่วคราวก็ได้

สุดท้าย “ประเทศไทย” ต้องเลือกให้โลกจดจำบริบทใด ที่จะเป็นบทผู้ร้ายกระทำการผลักดัน เดือดร้อนไปเผชิญเหตุร้าย หรือใช้ความเมตตาเข้าช่วยเหลือตามหลักมนุษยธรรมขั้นพื้นฐาน ดังที่นานาชาติต่างชื่นชมยกย่องมาตลอดนี้

ข่าวจากหนังสือพิมพ์ แนวหน้า

ฉบับวันศุกร์ที่ 9 เมษายน พ.ศ.2564

คอลัมน์สถานีเกษตร-สิ่งแวดล้อม : แก้ปัญหาน้ำลุ่มเจ้าพระยา

เมื่อวันก่อน ได้เห็นผู้บริหารระดับสูงของหน่วยงานที่เกี่ยวข้องของด้านน้ำลงพื้นที่ บูรณาการขับเคลื่อนแนวทางการศึกษาแก่น้ำเค็มรุกเจ้าพระยาตอนล่าง และการวางแผนรับมือน้ำท่วมกรุงเทพฯ ก่อนฤดูฝนที่กำลังจะมาถึงแล้ว น่าจะพออุ่นใจได้ว่า การแก้ปัญหาด้านน้ำในลุ่มเจ้าพระยาตอนล่างจะเห็นผลเป็นรูปธรรมเสียที

ผู้บริหารระดับสูงที่บูรณาการการทำงานในครั้งนี้ นำโดย ดร.สมเกียรติ ประจำวงษ์ เลขาธิการสำนักงานทรัพยากรน้ำแห่งชาติ(สทช.) นายประวิศ จันทร์มา อธิบดีกรมชลประทาน นายมนต์ชัย มโนสมุทร ผู้ตรวจราชการกรมป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย นายณรงค์ เรืองศรี ผู้อำนวยการสำนักการระบายน้ำ กรุงเทพมหานคร(กทม.)และที่ขาดไม่ได้อีกคนคือ พลเรือโทจักรกฤษณ์ กฤษณะลิขิต เจ้ากรมอุทกศาสตร์ กองทัพเรือ

เลขาธิการ สทช. กล่าวว่า การลงพื้นที่ครั้งนี้เป็นการบูรณาการหลายหน่วยงานด้านน้ำ เพื่อหารือแนวทางการป้องกันและแก้ไขปัญหาด้านน้ำทั้งระยะสั้นและระยะยาว โดยเฉพาะการเตรียมความพร้อมรับมือฤดูฝนที่กำลังจะมาถึงซึ่งการบริหารจัดการน้ำในพื้นที่กรุงเทพมหานคร นั้น จะมีระบบป้องกันน้ำท่วมของตนเองและระบบคูคลองที่ต่อเนื่องเชื่อมโยงกับพื้นที่จังหวัดปริมณฑลเพื่อใช้ในการระบายน้ำ รวมทั้งยังได้มีการจัดหาพื้นที่แก้มลิงรองรับน้ำฝนและเก็บกักน้ำไว้ใช้อีกด้วย

ทั้งนี้ กทม.จะควบคุมปริมาณน้ำไม่ให้เกิดผลกระทบต่อน้ำท่วมของกรุงเทพฯ และปริมณฑล โดยเฉพาะจุดเสี่ยงท่วมซ้ำซากในเขตกรุงเทพฯ

นอกจากนี้การลงพื้นที่ยังได้ติดตามการแก้ไขปัญหาน้ำเค็มเข้าสู่แม่น้ำเจ้าพระยา ซึ่งสำนักการระบายน้ำ กทม. ได้ร่วมมือกับกรมชลประทาน การประปานครหลวงและหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ปฏิบัติการผลักดันลิมน้ำเค็ม (Water Hammer Operation) ไม่ให้ส่งผลกระทบต่อคุณภาพน้ำดิบสำหรับการผลิตน้ำประปาที่สถานีสูบน้ำสำแล จ.ปทุมธานี โดย กทม.ใช้สถานีสูบน้ำของอุโมงค์ระบายน้ำ และสถานีสูบน้ำในแนวริมแม่น้ำเจ้าพระยาในการสูบน้ำช่วยปฏิบัติการดังกล่าว หากช่วงใดมีค่าความเค็มเกินมาตรฐานและอาจส่งผลกระทบต่อเกษตรกร หรือสัตว์น้ำในพื้นที่ จะใช้วิธีการควบคุม การปิดเปิดประตูระบายน้ำ ลดการนำน้ำที่มีความเค็มจากแม่น้ำเจ้าพระยาเข้ามาไหลเวียน โดยจะใช้น้ำจากโรงบำบัดน้ำเสียของกทม. ที่ผ่านการบำบัดแล้ว รวมกับน้ำในพื้นที่มาใช้เพื่อเจือจางความเค็มในช่วงเวลาดังกล่าว

ตลอดจนได้มีการนำข้อมูลด้านอุทกศาสตร์ต่างๆ การคาดการณ์ระดับน้ำทะเล และการประเมินสถานการณ์การรุกคืบของน้ำเค็ม เพื่อนำข้อมูลมาพิจารณากรอบแนวทางมาตรการและ

แผนการดำเนินงานเกี่ยวกับการรुकกล้าของน้ำเค็มบริเวณปากอ่าวแม่น้ำเจ้าพระยาในระยะยาวอีกด้วย การเตรียมมาตรการรองรับปัญหาที่จะเกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า เป็นเรื่องที่จะต้องดำเนินการอย่างยิ่งเมื่อเกิดการปัญหาขึ้นมาจะได้แก้ไขได้อย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ สามารถลดผลกระทบลดความสูญเสียที่อาจจะเกิดขึ้นได้

ดร.สมเกียรติกล่าวด้วยว่า ขณะนี้สทช.ได้ดำเนินโครงการศึกษาวิเคราะห์ความเชื่อมโยงการบริหารจัดการน้ำกับระบบการประเมินด้านเศรษฐกิจ และพัฒนาระบบบัญชาการการบริหารจัดการทรัพยากรน้ำในภาวะวิกฤติ ครอบคลุม 22 ลุ่มน้ำ ทั้งมิติทางสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม ลุ่มน้ำเจ้าพระยาเป็นหนึ่งในลุ่มน้ำที่ได้ดำเนินการศึกษา ดังนั้นในอนาคตการแก้ปัญหาเรื่องน้ำทั้งปัญหาน้ำท่วม น้ำแล้ง และคุณภาพน้ำ จะมีการเชื่อมโยงข้อมูล ที่เป็นประโยชน์ของทุกหน่วยงาน เพื่อบริหารจัดการทรัพยากรน้ำอย่างเป็นระบบร่วมกันทั้งในภาวะปกติและภาวะวิกฤติ ภายใต้การบัญชาการของศูนย์บัญชาการเฉพาะกิจ อย่างรูปธรรมมากขึ้นอย่างแน่นอน

รัฐศักดิ์ พลสิงห์